

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

от професор доктор Стефан Иванов Мичев, катедра „Национална сигурност“ при факултет „Информационни науки“ на Университета по библиотекознание и информационни технологии за дисертационния труд на Боряна Калчева Хинова на тема: „Съвременни измерения на сигурността на информацията в държавното управление“, представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област от висше образование 9. „Сигурност и отбрана“ професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (Управление на сигурността и отбраната)“

2020 г.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Още в началото на рецензията искам да подчертая, че докторантката успява да докаже актуалността и значимостта на своето изследване, като привежда няколко важни аргумента, свързани със сигурността на информацията в условията на кризисно състояние на обществото и държавата и необходимостта от търсенето на възможности за повишаване на качеството на мениджмънта на информационната сигурност в държавното управление. Това е много важно, за да се открият именно съвременните измерения на сигурността на информацията.

Съгласен съм с тезата на авторката, която намирам още в увода: *„Информационната сигурност в информационната епоха се явява един от най-важните компоненти на националната сигурност на държавата, защото информационното пространство е мястото, където се осъществяват основните социални дейности в съвременното общество. Свободният и безопасен достъп до информационното пространство, сигурността и защитеността на циркулиращите в обществото и отделните организации информационни потоци са от жизнено значение за осигуряване на възможностите за развитие и просперитет на отделната личност, обществото и държавата като цяло.“* Тази теза в синтезиран вид съдържа и значимостта на разработвания научен проблем.

В своя дисертационен труд Боряна Хинова е постигнала единство между целта, задачите на изследването и неговите резултати, но според мен самото формулиране на целта съдържа два отделни аспекта, които, макар и взаимно свързани, предполагат по същество наличието на две основни цели – от една страна, анализ на състоянието на информационната сигурност в държавното управление и мерките за повишаване на неговата ефективност, а от друга – реализирането на

интегрирана система за мониторинг и контрол на информационната сигурност при възникнали кризи.

2. Оценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Съдържание на дисертационния труд съответства на темата. Дисертацията е сполучливо структурирана в увод, три глави, общи изводи, заключение и приложения.

Специално подчертавам, че в края на всяка глава Боряна Хинова формулира изводи, а в края на дисертационния труд е обособена част, озаглавена „Общи изводи“, което доказва способността на докторантката да обобщава постигнатите научни резултати. В тази част са представени изводи, които може да се възприемат и като обосновани препоръки. Например: *„Ефективното управление на дейностите и обектите от критичната инфраструктура на държавата изисква в законодателната рамка по-точно дефиниране на понятието „критична информационна инфраструктура“, което би повишило капацитета на нейната защита“,* или: *„Изпълнението на стратегическата цел на политиката за управление при кризи изисква изграждане на устойчива, комплексна и гъвкава Национална система за управление при кризи, която осигурява необходимите институционална рамка и инструменти за координиране и междуведомствено сътрудничество на държавното управление при кризи“* (страница 174 на дисертацията).

Дисертационният труд е с обем 189 стандартни страници, в т.ч. 12 фигури и 2 таблици. Библиографията е от 160 източника (93 литературни източника на кирилица, 14 на латиница; 38 нормативни документа; 12 източника от Интернет).

Предложената структура е подходяща за реализирането на така заявените по същество две цели – анализ на информационната сигурност и

основните аспекти на държавната политика за нейното гарантиране в първа и втора глава и оптимизиране на механизмите на държавното управление при защита на информационната сигурност като елемент от националната сигурност – в трета глава.

Поставени цели сполучливо са декомпозирани в пет основни задачи, решаването на които също следва структурата на дисертационния труд. Не е необходимо да се спирам обстойно на анализа и постигнатите резултати във всяка глава. Тук ще отбележа само най-важното.

В първа глава са изследвани характеристиките и елементите на информационната сигурност и са анализирани ролята и мястото ѝ в държавното управление. Специално внимание и висока оценка заслужава постигнатото в параграфа 3.3. *„Методи и средства за гарантиране на информационната сигурност“*, където са посочени основните направления за постигането на информационната сигурност на дадената система.

Във втора глава са изследвани стратегическите дейности и обекти при реализиране на държавното управление като елемент от националната сигурност. Според мен висока оценка заслужава постигнатото в точка 3. *„Основни аспекти на държавната политика за гарантиране на информационната сигурност“*, където са обосновани принципите за осъществяване на информационната сигурност и е анализирано състоянието на информационната сигурност в Република България.

Постигнатото в първите две глави създава необходимата предпоставка за анализа в трета глава, където е анализирана информационната сигурност във връзка с процесите на управление на държавата и на основата на SWOT анализ са предложени мерки за подобряване на дейността на органите на държавната власт при

управлението на кризи. Обоснован е изводът, че реализирането на политиката за защита на информационната сигурност на страната може да се осъществи най-ефективно чрез правилното разпределение на задачите и координация на държавните институции чрез разработване на система от методи за нейната оценка.

3. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Като цяло приемам заявените приноси в дисертационното изследване. Те сполучливо са разделени на приноси с научен и с практико-приложен характер. Според мен приносът под № 1 в рубриката на практико-приложните не кореспондира пряко със сигурността на информацията в държавното управление. За сметка на това в автореферата в точката, озаглавена „Внедряване на дисертационния труд“, се срещат формулировки, които отразяват приносни моменти в работата. Например:

„В практическо отношение се очаква приложимостта на разработката да е значима, тъй като осигурява добра платформа за системното разбиране и натрупване на познание от страна на държавните институции с цел повишаване на качеството на извършваните от тях дейности...“ Или: *„Резултатите могат да послужат за усъвършенстване на учебния процес във ВА „Г. С. Раковски“, Академията на МВР, както и в други висши училища и научноизследователски организации...“*

4. Автореферат и публикации по дисертацията

Авторефератът отговаря на изискванията. Той е самостоятелно произведение, в което са отразени основните постижения в дисертацията. Публикациите по дисертацията осигуряват необходимата публичност на резултатите от изследването.

5. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В дисертационния труд на Боряна Хинова използваните източници са добросъвестно цитирани. Не съм установил плагиатство и не съм получил сигнал за плагиатство в дисертационния труд и публикациите по него.

6. Критични бележки и препоръки

В дисертацията се срещат отделни формулировки, които не кореспондират с приетата научна стилистика и не са точни от синтактична гледна точка като например: *„В резултат на извършените изследвания в научното дирене и получените резултати е защитена основната хипотеза на дисертационния труд, че държавното управление може да бъде разглеждано като система“* (заключението на дисертационния труд страница 178). Очевидно докторантката има предвид, че основната хипотеза е потвърдена, но самото съдържание на хипотезата също не звучи хипотетично. Нещо повече, още в увода основната хипотеза по същество представлява теза, която докторантката ще защитава. Подобни неточности не са често срещани. По-често в текста се откриват слети думи, липса на разстояние след препинателни знаци и дори липса на такива, което при евентуално издаване на части от дисертационния труд трябва да бъде коригирано.

7. Заключение.

Дисертационният труд на Боряна Калчева Хинова отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

8. Оценка на дисертационния труд.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: *„Съвременни измерения на сигурността на информацията в държавното*

управление“ и съм съгласен Боряна Калчева Хинова да получи образователната и научна степен „доктор“ в област от висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана“ , професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“

Дата: 25.08.2020

Рецензент:

проф. д-р Стефан Мичев